

VSEBINA pri SLO v 9. razredu

(PONEDELJEK, 11. maj 2020, 1 ura)

Dragi devetošolci!

Strnjena doživetja in vtise po poteh vašega devetletnega osnovnega šolanja danes zaključite in nama ga pošljite (naslov: **NAŠE OSNOVNOŠOLSKE POTI IN CILJI**). Ne pozabite v sestavek vstaviti vsaj 4 stalne besedne zveze.

Ko to opravite, se lotite KNJIŽEVNOSTI NOB.

CILJI, STANDARDI

Razvijanje zmožnosti doživljanja in ustvarjalno pisanje.

SPREHODILI SE BOMO SKOZI ČAS 2. SV. VOJNE.

**KNJIŽEVNOST JE BILA
PREPROSTA in RAZUMLJIVA – VAŽNEJŠA**
je bila VSEBINA OD OBLIKE.

POJAVI SE LJUDSKO USTVARJANJE,
NAJVEČ JE PESMI, MALO DRAMATIKE,
PROZE SKORAJ NI.

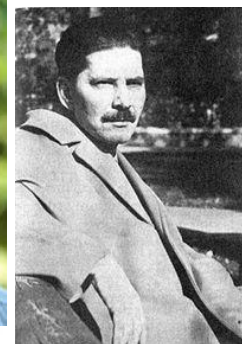
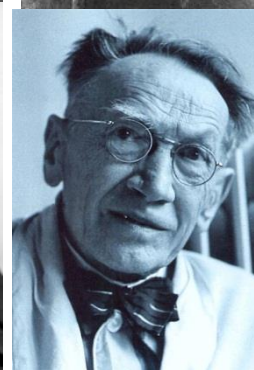
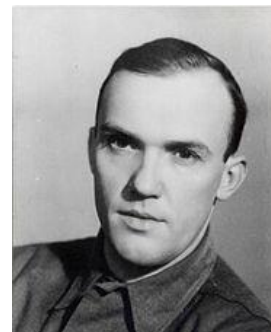
**PESMI so SPODBUJALE
k BOJU proti OKUPATORJU, VLIVALE
VERO v SVOBODO
in LJUBEZEN do DOMOVINE.**

Časa za delo imate 2 šolski uri.

Tega književnega obdobja v našem DZ nimamo.
Sproti si v šolski zvezek zapišite le ključne besede.

Predstavniki:

- Matej **Bor** – poezija, proza, dramatika;
- Karel **Destovnik** – Kajuh – poezija;
- Ivan **Minatti** – poezija;
- Oton **Župančič** – poezija;
- Mile **Klopčič** – poezija;
- Edvard **Kocbek** – proza;
- Janko **Glazer** – poezija;
- Cene **Vipotnik** – poezija;
- in drugi.

KAREL DESTOVNIK KAJUH

*Moja pesem ni le moja pesem,
to je krik vseh nas!*

*Moja pesem ni le moja pesem,
to je boj vseh nas!*

(Naša pesem)

KAREL DESTOVNIK KAJUH

- **Partizansko ime:** Kajuh.
- Slovenski pesnik, prevajalec in narodni heroj.
- **Rojstvo:** 21. 12. 1922 v Šoštanju.
- **Smrt:** 22. 2. 1944 pri Žlebniku v Zavodnjah pri Belih Vodah.
- 21. 7. 1953 so mu podelili **red narodnega heroja**.
- Po njem se imenuje OŠ Karla Destovnika Kajuha v Šoštanju, I. gimnazija v Celju, BZ, ulice, knjižnica ter Kajuhova nagrada.

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIH IZ PESMI *Materi padlega partizana*

*Lepo je, veš, mama, lepo je živeti,
toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.*

Kaj je pesnik želel povedati z verzoma?

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIJH IZ PESMI *Bosa pojdiva, dekle, obsorej*

*Beli so, beli so češnje cvetovi,
temni, pretemni so talcev grobovi.
Kakor ponosni galebi nad vodo,
taki so pali za našo svobodo.*

Poišči pesniška izrazna sredstva.

O kakšnem nasprotju pesnik govori? Zakaj?

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIH IZ PESMI *Samo en cvet in Moja pesem*

*In glej, ta drobni češnjev cvet
bo v njih izbrisal malodušja sled
in spet razžaril tožni jim pogled.*

**Razloži, kaj pomeni „malodušja sled“ in
„razžariti tožni pogled“.**

*Pa je vendar sreča biti mlad,
biti mlad in poln nad!*

Razloži besedo „nada“. Kaj beseda še pomeni?

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIH IZ PESMI *Kmetova pesem in Petindvajset*

Zdaj me bijo kakor črno živino ...

Zakaj kmeta primerja s črno živino?

*Proč vrzimo trudne misli –
ni je smrti brez življenja,
ni svobode brez trpljenja,
vse prešlo bo kakor kalna reka.*

**Razloži verze in poišči pesniška izrazna
sredstva.**

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIH

IZ PESMI *Kadar padajo snežinke in
Ne joči, mati*

Pridi kmalu tisti čas in pokrij te črne dni.

Po katerem času pesnik hrepeni?

*Ponosen sem sedaj in srečen, mati,
ker ves sem z njimi, ki trpijo,
in slutim z njimi lepši čas ...
Zato ne joči, mati, in oprostite mi!*

Zakaj je pesnik ponosen nase?

RAZMISLI OB ZAPISANIH VERZIH IZ PESMI *PESEM MATERE TREH PARTIZANOV*

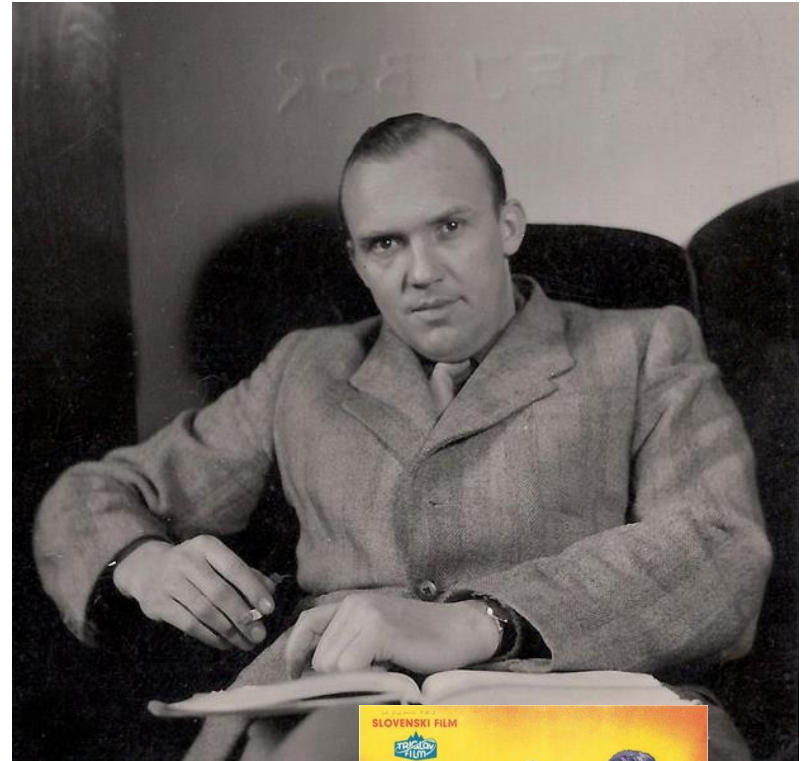
*Sini moji, sini moji zlati,
vas bom še gladila po laseh?
Če ne vrne se noben od treh,
sini moji, moji trije fantje zlati,
žalostna bo, a ponosna vaša mati.*

Kateri stalni okrasni pridevek najdeš v pesmi?

VLADIMIR PAVŠIČ – MATEJ BOR

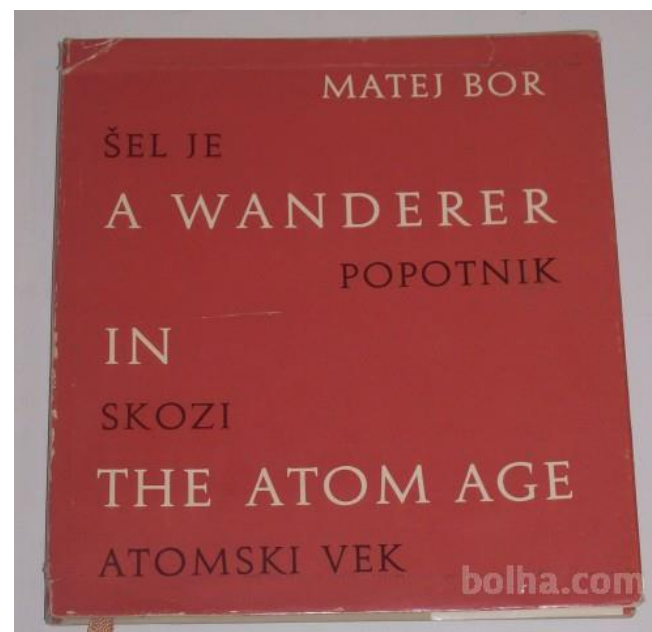
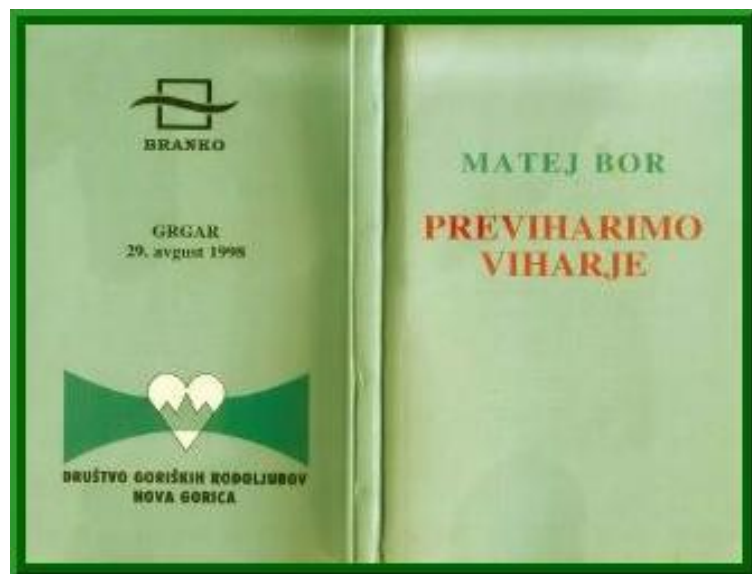
- **Pravo ime:** Vladimir Pavšič.
- Slovenski pesnik, pisatelj in dramatik, novinar in profesor slovenščine.
- **Rojstvo:** 14. 4. 1913 v Grgarju pri Gorici.
- **Smrt:** 29. 9. 1993 v Ljubljani.
- Med vojno bil v partizanih.
- Redni član SAZU.
- Član in predsednik društva pisateljev.
- Prešernova nagrada in nagrada Prešernovega sklada.
- Prevajal Shakespearova dela.
- **Scenarij za slovenski film Vesna.**

VLADIMIR PAVŠIČ – MATEJ BOR

ŽIVLJENJE IN DELO

- Prva pesniška zbirka: *Previharimo viharje* (v ilegali izšla leta 1942)
- Zadnja pesniška zbirka: *Šel je popotnik skozi atomski vek.*
- 12 dram (*Raztrganci*: *Drama v treh dejanjih* (1946) in več del za mladino.

ZBIRKE ZA MLADINO

Leta 2011 smo sodelovali v projektu *Stisni roko v pest*. Če te zanima, si pogledaj nalogo na spletni strani šole

<http://voranc.splet.arnes.si/files/2020/01/Samorastnik-STISNI-ROKO-stisnjena-2011.pdf>.

V drugi datoteki prisluhnite deklamaciji Borove pesmi Črni možje v izvedbi naših bivših učenk (Tare in Dragane).

CILJI, STANDARDI
RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI DOŽIVLJANJA, RAZUMEVANJA IN
VREDNOTENJA KNJIŽEVNEGA BESEDILA/PESNIŠTVA,
PONOVITEV PESNIŠKIH IZRAZNIH SREDSTEV.

PODROBNEJŠE INFORMACIJE IN INDIVIDUALNO SODELOVANJE
POTEKA PREKO E-POŠTE IN SKUPINE V MESSENGERJU.

PRIpravili učiteljci: VANJA BENKO IN MATEJA ČEBULJ

KONTAKTIRANJE:

VANJA.BENKO@GMAIL.COM, MATEJA.CUK88@GMAIL.COM